

LAPSELE JÕULUKS

Jutud ja laulud

LAPSELE
JÕULUKS

Jutud ja laulud

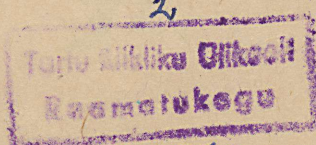

.....
K. Jaik'i kirjastus Tartus.

Sisukord.

	Lk.
Püha öö. Vagajutt	3
Neil karjastel väljal	6
Püha öö	6
Kui armsast jõulupuu nüüd hiilgab .	7
Oh jõulupuu	8
Üks roosike	9
Et tulge, oh lapsed	10
Oh kuusepuu	11
Oh lapsuksed, tulge	11
Püha öö	12
Oh lapsuksed, andkem	12
Jõuluvana töökojas. Jõulujutt . .	13

2

101870

Püha öö.

Jõuluõhtul läksid kõik kirikusse, ainult Arvo ja vanaema jäid kahekesi koju. Neid ei võetud sellepärast kaasa, et üks neist oli liiga noor ja teine liig vana. Mõlemad olid kurvad, et nad ei saanud näha küünlatega kaunistatud jõulukirikut.

Arvol oli igav, ja ta palus vanaema, et see talle midagi jutustaks.

Siis rääkis vanaema Arvole järgmise loo:

„Elas kord mees, kes kesköö ajal läks tuld laenama. Ta käis majast majja ja koputas igale uksele. „Helded inimesed, aidake mind,“ palus ta, „mu naine sünnitas praegu lapse ja ma pean tuld tegema, et teda ja last soendada.“ Kuid oli kesköö aeg, kõik inimesed magasid ja keegi ei vastanud talle.

Mees läks ikka edasi. Viimaks nägi ta eemalt tulekuma. Sinna poole minnes ta nägi väljas põllul tuld. Lambakari magas ümber tule ja vana karjane valvas karja. Kui nüüd mees, kes tuld tahtis saada, jõudis karja juurde, silmas ta kolme suurt koera, kes tule ääres magasid. Kui mees jõudis nende juurde, avasid nad oma laiad lõuad nagu haukumiseks. Kuid nende suust ei kostnud ühtki häält. Mees nägi, kuidas koerade turjakarvad kerkisid ja nende suured hambad tulepaistel kohutavalt välkusid. Ta tundis, et üks neist oma hambad ta sääarde löi, teine käevarde ja kolmas kõrri. Kuid lõuad ja hambad, millega koerad puresid, ei täitnud oma kohut ja mees ei saanud vähematki viga.

Mees tahtis edasi minna, et karjastelt tuld paluda. Kuid lambad magasid nii selg-selja vastu, et ta üldse lähemale ei pääsenud. Siis kõndis mees üle lammaste tule äärde, ja ükski neist ei ärrganud ega liigutanud ennast.

Karjane silmas meest alles siis, kui ta juba päris tule lähedal oli. Karjane oli vana ja tige mees, kes oli kõigile halb ja kuri. Kui ta võõrast nägi lähenevat, võttis ta oma pika terava otsaga kepi ja viskas tulijat sellega. Kepp lendas otse mehe pihta, kuid meheni jõudes ta kaldus kõrvale ja kukkus eemale põllu pääle maha.

Kui vanaema oma jutuga oli nii kaugemale jõudnud, küsis Arvo: „Aga, vanaema, miks siis kepp meest ei tabanud?“

Kuid vanaema ei vastanud talle ja rääkis edasi:

„Nüüd astus mees karjase juurde ja ütles talle: „Hää sõber, tee mulle hääd ja laena mulle pisut tuld! Minu naine sünnitas lapse ja ma pean tegema tuld, et teda ja last soendada!“

Karjane ei tahtnud talle küll tuld anda, kuid talle tuli meelde, et seda meest koerad ei purenud, lambad ei kartnud ja kepp ei tabanud: seepärast ta hakkas kartma ega julgenud keelata, mida mees palus.

„Võta niipalju, kui tahad,“ ütles ta mehele.

Kuid tuli oli juba peaaegu kustunud, sääl polnud enam ühtki tukki, järele olid jäänud vaid tulised sõed. Mehel polnud kaasas ühtki nõu, kubu panna põlevaid süsi.

Kui karjane seda nägi ütles ta veel kord: „Võta niipalju, kui sa tahad!“ Ja ta rõõmustas, et mees kuidagi ei saanud tuld kaasa viia.

Aga mees kummardus, korjas paljaste kätega tuliseid süsi tuha seest ja pani nad oma kuue hõlmale. Sõed ei põletanud ta käsi ega ta kuube, vaid ta kandis neid, nagu oleksid need olnud pähklid või õunad.“

Jälle küsis Arvo: „Vanaema, mispärast sõed meest ei põletanud?“

„Sa kuuled seda peagi,“ ütles vanaema, ning jutustas edasi:

„Kui karjane, kes oli halb ja kuri inimene, seda kõike nägi, imestas ta endamisi: „Kui imelik öö see on, et koe-rad ei hammusta, lambad ei karda, kepp ei taba ja tuli ei põleta!“

Ta hõikas võõra tagasi ja küsis: „Mis öö see on? Ja kust see tuleb, et kõik su vastu halastust tunnevad?“

Siis ütles mees: „Mina ei või sulle seda ütelda, kui sa seda ise ei näe!“ Ja ta läks minema, et viia oma naisele ja lapsele tuld, millega neid soendada.

Kuid karjane läks talle järele, et teada saada, kust see kummaline mees tuli.

„Kui nad sinna jõudsid, kus mehe kodu oli, nägi karjane, et mehe naine ja laps olid loomalaudas, ja lapsuke magas sõimes. Karjane vaatas last ja mõtles, et tal hakkab sõimes külm. Seepärast ta võttis valge lambanaha oma õlgadelt, andis selle võõrale mehele ja ütles, et ta lapse sellele magama paneks.

Kuid samal silmapilgul, kui kaastunne ta südamesse asus, läksid ta silmad lahti ja ta nägi, mida ta enne polnud näinud, ja kuulis, mida ta enne polnud kuulnud.

Ta nägi enda ümber lõpmata palju hõbetiibadega ingleid. Need laulsid suure häälega, et sel ööl oli sündinud Lunastaja, kes kõik maailma patud lunastab.

Kõikjal oli rõõmu, lusti ja hõiskamist. Rõõm tungis ka karjase südamesse, et ta silmad olid avatud. Ta langes põlvili ja kiitis Jumalat.“

Kui vanaema niikaugale oli jutustanud, silistas ta Arvo pead ja ütles: „Seda, mida see karjane nägi, võime meiegi näha, sest igal jõuluööl lendavad inglid taeva all, me peame neid ainult vaadata oskama.“

Neil karjastel väljal.

Omal viisil.

Neil karjastel väljal vist mure on käes,
Et patuste lootus ei ilmu ju väes,
Mis Aabrami kinnitus, Iisaki rõõm,
Mis Jakobi julgus ja Taaveti kroon,
Ja Taaveti kroon.

Näe, taevas lööb valgeks ja läigib kui päik',
Üks ingel neil ilmub, sest ehmatab kõik:
Ta riided on valged, ta jume on helk,
Ta särab ja hiilgab kui heledam välk,
Kui heledam välk.

Ju kumab kõik loodus see paistuse sees!
Ja äkitselt seisab ta karjaste ees;
Ta ütleb: Miks kardate? Lõpku kõik hirm,
Teil Kristus on sündind, oh vaatke, mis arm!
Oh vaatke, mis arm!

Ja inglīga nähakse pühade hulk,
Kes Issandat kiidab, et appi meil tuln'd.
„Au Jumalal kõrges ja rahvast hää meel.“
Kes usust saab õigeks, sel rahu on teal!
Sel rahu on teal!

Püha öö.

Omal viisil.

Püha öö, õnnistud öö!
Kõik on maas rahu sees,
Joosep valvab ja Marial veel
Hingab lapsuke põlvede pääl.
∴ Maga patuste rõõm! ∴

Püha öö, õnnistud öö!
Ingli häääl välja pääl
Laulab rõõmustes: Halleluuja,
Annab teada ka karjastele:
∴ Kristus sündinud teil! ∴

Kui armsast jõulupuu nüüd hiilgab.

Omal viisil.

Kui armsast jõulupuu nüüd hiilgab
Ta paiste väga kallis meil!
Meid kõiki rõõmuga ta täidab,
Kui ütleks: „Kristus sündind teil!“

Kõik lapsed seis'vad rõõmsal näol,
Suu naerab, süda rõõmustab.
Oh õnnist rõõmu kallil Jõulul,
Mis kõigi vaimu jahutab.

Kaks inglit rõõmsast tuppa tulid,
Ei ükski silm küll näinud neid;
Nad jõulupuu ees palvet tegid
Ja teretasid lahkelt meid.

Nad laste hulga pääle vaatsid,
Ütlesid suure rõõmuga:
„Meid armas Jeesus siia saatis
Teid õnnistama armuga.“

Oh õndsad lapsed, õndsad vanad,
Kes jõulurõõmu maitsete!
Teil jõulupühad väga kenad,
Kui karjastega ruttate,

Petlemma lauta Jeesust vaat'ma,
Ja teda kiitma, tänama, —
Me tuleme teid sinna saatma,
Ja valgust teile näitama!

Suur valgus paistab jõuluöösel
Oh rõõmu, rõõmu patustell!
Nüüd, lapsed, vanad, tõtke palvel,
Immanuel toob elu meil!

Oh jõulupuu.

Viisi! Oh kuusepuu, oh kuusepuu.

Oh jõulupuu, oh jõulupuu!
Kui armsasti sa hiilgad!
Su küljes küünlad säravad,
Ja jõulukingid paistavad.
Oh jõulupuu! Oh jõulupuu!
Kui armsasti sa hiilgad!

Oh jõulupuu! oh jõulupuu!
S'ust igaüks saab rõõmu,
Su juures lapsed laulavad,
Ja rõõmsalt andeid ootavad.
Oh jõulupuu! oh jõulupuu!
S'ust igaüks saab rõõmu!

Oh jõulupuu! oh jõulupuu!
Su valgus on nii hiilgav!
Veel hiilg'vam valgus ükskord ees
Meil kõrges, rõõmsa taeva sees —
Oh jõulupuu! oh jõulupuu!
Su valgus on nii hiilgav.

Oh jõulupuu! oh jõulupuu!
Nii haljas, roheline!
See taevarõõmu tähendab,
Kus igavest' kõik haljendab,
Oh jõulupuu! oh jõulupuu!
Nii haljas, roheline.

Oh jõulupuu! oh jõulupuu!
Sind Jeesus meile toonud,
Kes täna meile sündinud,
Ja kallid annid kinkinud.
Oh jõulupuu! oh jõulupuu!
Sind Jeesus meile toonud!

Üks roosike.

Omal viisil.

Üks roosike on tõusnud
Küll õrna juure seest,
Kuis vanemad on laulnud.
Ta tuli Jesse soost,
See kallid lilleke —
Kesk talvel, külmal ajal,
Ta kasvis ülesse.

Mu armsast roosikesest
Jesajas kuulutas:
Ta sündis puhtast neitsist,
Maariast, Petlemmas:
Nii oli isa nõu.
Kesk talvel, külmal ajal,
On näha Isa au.

Ei karda tema külma,
Ei surma, pimedust,
Sest elu on ta ise
Ja saadab valgustust,
Patustel' õnnistust,
Ja õigust, rõõmu, rikkust,
Kõik tuleb Jeesuselt.

See väike roosikene
Mind väga rõõmustab:
Sest Jumal igavene
Nüüd inimeseks saab!
Oh paista selgesti
Mu pimeduse sisse,
Mind päästa heldesti.

Oh Jeesus, kui mul minna
Kord hädaorust siit,
Siis palun, et sa sinna
Mind ise armust viid,
Kust sinu valgust näen,
Sind kiidan igavesti,
Su juure ikka jään!

Et tulge, oh lapsed.

Omal viisil.

Et tulge, oh lapsed, ja rutake nüüd
Petlemma ja vaatke, mis kalimat hüüd.
Nüüd Isa säält taevast sel õndsamal ööl
Meil patustel' rõõmuks on kinkinud veel.

Oh vaaatke, mis sõimes sel pimedal ööl
Meil' paistab, oh vaatke, mis valgns on säääl:
Üks taevalik lapsuke mähkmete sees,
Kes ilusam inglist, on sõimes säääl maas.

Säääl hingab ta heinte ja õlgede pääl,
Maria ja Joosep ta juures on säääl.
Ka karjased kummardes au andvad tal,
Ja inglid kõik laulavad: „Au Jumalal!“

Oh tänage, langege põlvili säääl
Ja tõstke käed üles, kui karjased teal,
Ka rõõmustes laulge kõik inglitega,
Et teile nüüd tulnud on Lunastaja.

Oh õelge: „Sa kallis, sa Jumala tall;
Mis vaeva sa tunnend me pattude all!
Siin sõimes ju häda ja vaesust sa näed,
Ja viimaks veel risti pääl surma sa läed.

Mis anname meie, mis kingime sull',
See eest, oh sa armastud lapsuke, küll!
Ei raha, ei rõõmu siin taha su meel,
Üks lapselik süda on armsam sul veel.

Sest võta, oh Jeesus, me' südamed nüüd,
Sull' ohvriks neid toome, oh kaota süüd
Ja pühitse, puhasta, õndsaks meid tee,
Et sinuga taevasse jõuaksime.

Oh kuusepuu.

Omal viisil.

Oh kuusepuu, oh kuusepuu,
Kui haljad on su oksad!
Ei mitte üksi suisel aal,
Vaid talvel ka siin külmal maal.
Oh kuusepuu, oh kuusepuu!
Kui haljad on su oksad!

Oh kuusepuu, oh kuusepuu,
Sa oled mulle armas!
Sind Jõuluks metsast tuuakse,
Ja küünlad külge pannakse.
Oh kuusepuu, oh kuusepuu,
Sa oled mulle armas!

Oh kuusepuu, oh kuusepuu,
Su küljes jõulukingid;
Su hiilgav valgus rõõmustab,
Meil' taevast meelde tuletab,
Oh kuusepuu, oh kuusepuu
Sa rõõmu meile kingid!

Oh lapsuk'sed, tulge.

Omal viisil.

Oh lapsuk'sed, tulge, oh tulge nüüd kõik,
Ja rõõmustes vaat'ke, mis austuse läik
On taeva all — inglid ka hõiskavad sääl:
„Au Jumalal' kõrges ja rahu maa pääl!“

Näe, karjased Petlemma lagedal sääl,
Neil kuulutab ingel: „Vaata, päästja on teal!
Ta Petlemma laudas on sündinud nüüd:
Ja pakub teil' rahu ja lunastab süüd.“

Nad ruttavad rõõmuga Petlemma pool';
Et leiaksid Jeesust, on nende suur hool.
Oh õnne! — nad leiavad Jeesuse säält,
Nüüd hingamast heinte ja õlgede päält.

Püha õö.

Omal viisil.

Püha õö: õnnistud õö!
Hingab kõik, valvavad
Joosep, Maria lauda sees,
Sõimes Jeesuke nende ees.
∴ Maga sa patuste rõõm! ∴

Püha õö, õnnistud õö!
Ilmutud karjastel:
Halleluuja siis taevast säääl
Hüüab rõõmsasti inglite hääl.
∴ Kristus meil päästjaks on tuln'd! ∴

Püha õö, õnnistud õö!
Isa poeg sündin'd meil';
Üksnes armastus teda on ann'd,
Ta maailma patud on kann'd,
∴ Temal andkem nüüd au. ∴

Püha õö, õnnistud õö!
Kes sa meil ilmutan'd
Isa armu, mis on kõikidele
Saadab õnnistust täiesti.
∴ Laulgem sest: Halleluuja! ∴
K. A. Hermann.

Oh lapsuk'sed, andkem.

Viisil: Et tulge oh lapsed.

Oh lapsuk'sed, andkem nüüd Jeesusel au,
Kel üksnes on vägi, arm, tarkus ja nõu;
Ehk inglid küll kaunisti laulavad säääl,
Ei põlga ta meiegi vaevalist häält.
Maailmas me' oleme alles veel teel,
Ja Siioni poole käib usk'jate meel,
Kus tuhat kord tuhanded laul'vad kõik koos
Üht laulu, mis kaunis, mis armas ja uus.

Kui tuleb aeg kätte, et lahkume siit,
Oh õnne, oh rõõmu, mis meile saab siis —
Kui taevasse läh'me, jääb maha maailm,
Kus vaevas meid häda, ja nutta sai silm.

Jõuluvana töökojas.

Jõulureedel jäid Jaak ja Aitake juba õige varakult uniseks, sest nad olid askeldanud ja joosnud kogu päeva. Täna oli ema olnud ametis pühadetoitude valmistamisega, seepärast nad olid pea kogu päeva omapääd ringi tuisanud ja endid tublisti väsitanud. Ema oli ütelnud, need olevat halvad lapsed, kes emasid nende toimetustes segavat, ja selliste juurde Jõuluvana ei tulevat. Jõuluvana mäletasid lapsed juba eelmistest jõulupühadest — nad teadsid, et see oli suure halli habemega hää vanake, kellel kotis palju kauneid kinke.

Enne uinumist voodis olles pärivad Jaak ja Aita ikka jälle: „Ütle, emake, kas me olime nii hääd lapsed, et Jõuluvana homme õhtul meile tuleb?“

„Olite küll, mu väikesed; jääge aga nüüd ilusasti rahulikult magama!“

„Küll oleks ikka tore, kui ta tuleks!“ rõõmutsesid Jaak ja Aita. „Aga kas ta toob meile kõike seda, mida oleme enestele soovinud?“

„Toob, toob,“ rahustab ema. „Seda nüüd küll ei tea, kas ta just kõiki asju jõuab kaasa tuua, sest tal on ju palju, palju lapsi, kes kõik temalt kinke ootavad, ja tal on pikk tee tulla läbi paksu lume. Aga küllap ta teie soovid vast ikka täidab, sest olite emale tõesti hääd lapsed! Jääge nüüd rahulikult magama, ega jõuluvana täna õhtul veel ei tule!“

Viimaks uinuvad lapsed.

Kui nad jälle ärkavad, kostub toas tasast muusikat. Nad tõusevad voodis istukile, hõõruvad uniseid silmi ja vaa-

tavad teineteisele otsa. Korraga kuulevad mõlemad imelikku hüüdu :

„Lapsed tulge siia! Tulge, lapsed!“

Lapsed ronivad voodist välja, võtavad teineteisel käest kinni ja lähevad seltsis vaatama, kas pole viimaks keegi enast voodi taha peitnud, kes nendega naljatab. Kuid — sääl pole kedagi. Viimaks nad saavad aru, et see hääl kostub ukse tagant. Lapsed teavad küll, et väljas on väga külm, aga kutsuv hääl on siiski nii meelitav, et nad ei suuda vastu panna. Nad avavad ukse ja astuvad välja.

Nad näevad ukse ees ootamas valgetest lumehelbetest tõlda. Selles istub veider mehike, kes ütleb :

„Jõuluvana palub Jaaku ja Aitat omale külla. Ta tahab teile näidata oma töökoda, kus valmistatakse häädele lastele jõulukinke. Kas tahate tulla minuga kaasa?“

„Oi, kui tore,“ rõõmutsevad lapsed, „aitäh, külaonu, me tuleme küll!“

Jaak ja Aita astuvad tõlda. Nad on paljajalu, aga neile tundub, nagu kõnniksid nad pehmet sooja vaipa mööda. Vaevalt nad olid saanud tõllas istet võtta, kui juba tõld tõusis õhku ja hakkas kiiresti edasi hõljuma. Nad sõitsid üle paljude metsade, aasade ja põldude.

Viimaks jõudsid nad Jõuluvana kodu lähedale. Juba eemalt kuulsid nad mürinat — kloppimist, haamerdamist ja saagimist. Lastel oli tunne, nagu viiks sõiduk neid mõnda veskisse.

Varsti peatuski sõiduk. Lapsed astusid oma saatja järele läbi kaljuprao ühte suurde koopasse. Sääl oli nii ere valgus, et lapsed tõstsid käed silmi ette ega näinud tükil ajal midagi. Kui nende silmad viimaks hakkasid seletama, silmasid nad pikka regede rida, millistele põialpoisid kandsid

suuri pakke ja kotte. Pöialpoisid töötasid väga virgalt, et kõik kingituste koormad õigel ajal valmis saaksid, ja Jõuluvana kuhugile hiljaks ei jääks.

„Läki nüüd vaatama, kuidas töökojas neid kingitusi valmistatakse!“ ütles väike mehike, kes lapsi kogu aeg saatnud.

Nad kõndisid läbi pikkade käikude ja ruumide, mille seinte ääres olid kõiksuguste ilusate asjadega koormatud riulid. Siin seisis ühel riulil nukud, teisel sõdurid, püssid ja mõõgad, kolmandal autod, veskid ja majad ning veel palju, palju teisi ilusaid kinke.

Jaak ja Aita aina vaatasid ja imestasid. Sest nad polnud veel kunagi näinud korraga nii palju ilusaid asju. Nad olid hääd lapsed ega olnud seepärast liiga ahned. Jaak endamisi soovis omale veskit, mis nõõrist tõmmates käima hakkas nagu pärisveski kohe, Aita aga mõtles, et Jõuluvana võiks tuua talle selle suure sinise kleidiga nuku, kes nii ilusasti silmi liigutas.

Mida kaugemale nad läksid, seda rohkem nad hakkasid aru saama, kuipalju hoolt ja vaeva pidid nägema Jõuluvana ja ta abilised, et kinkida kõigile lastele, mida nad soovisid. Uhes töötoas õmmeldi nukkudele kleite ja vaestele lastele sooje riideid, teises hõõveldati ja treiti, kolmandas ehitati mänguautosid ja nukumaju, neljandas pakiti maiustusi. Ei suutnud Jaak ega Aitagi meeles pidada, mida kõike säääl tehti ja meisterdati, sest nii kole palju uut ja huvitavat nad nägid Jõuluvana töökojas.

Viimaks ütles väike mees, kes oli saatnud Jaaku ja Aitat nende huvitavaal teekonnal:

„Nii, armsad lapsed, nüüd olen teile kõik ära näidanud, ja nüüd hakkame jälle koju poole sõitma. Ka mina pean

nüüd tööle hakkama, muidu me ei jõua õigeks ajaks valmis!“

Koopa ees ootas lapsi jälle lumehelbetest tõld ja sõidutas nad koju.

Hommikul rääkisid lapsed ka emale oma öisest sõidust. Nad rääkisid ka, et nad polnud liiga ahned — Jaak oli soovinud omale vaid veskit, ja Aita sinise kleidiga nukut, kes liigutab silmi. Ema naeratas seda juttu kuuldes, ja kiitis nende mõõdukust.

Tuli jõuluõhtu. Ja vaata imet — Jõuluvana tõi lastele tõepoolest, mida nad olid soovinud. Ta oli andud nende kingitused ema kätte. Kuna Jaak ja Aita Jõuluvanat ennast ei näinud, tänasid nad oma ema ja isa ilusate kinkide eest, mis saadeti neile Jõuluvana töökojast.

A-34528

101870

HIND 25 SENTI

K. JAIK'I KIRJASTUS, TARTUS